

באמת להעביר לרשות הגוי, ואע"פ שזה זכותו מתוך המכירה.

וכדאי הם הסוברים להקל מטעם זה שנבאר לקמן שלא להצריך טבילה ק"ו לדעת רוב הראשונים שטבילה דרבנן הוא, וספיקא לקולא, וראיתי שכ"כ בהדיא בערו"ה (יו"ד ק"כ סנ"ב) וכמבואר נמי בטוט"ד (תליתאה ח"ב סימן כ"ב) וטעמא דמסתבר הוא אע"פ שרוב האחרונים לא ס"ל, וכמדומני שכ"ה המנהג שלא ראיתי מי שטובל כליו אחר הפסח אפילו במי שלא נזהר במכירה להדגיש החמץ הדבוק שבכלים והנח להם.

ומהכא לנדו"ד בלא להתייחס לכלי חמץ אפשר שבכלים תוצרת ישראל ששם ישראל מובהק עליהם וסה"כ בא הנכרי לשווק הכלים לישראל אחר אע"פ שבפועל ממוני וקנין גמור הכלים שייכים לנכרי מ"מ עדיין אין כאן שם עכו"ם על הכלים ולא דמיה לכלי מדין שהיה בידי הנכרי לצורך סעודה ולא לפרקמטיא שהוא סה"כ כסרסור ואף בעת הקנין הנכרי לעולם אינו מתכוון להניח שמו על הכלים ממש לרשותו ולצורך סעודה שלו אלא כל רצונו זה למכור וכמה שיותר מהר.

וחשבת לצרף היסוד הזה ממש"כ בש"ע (שם ס"ח) בסתם וי"א, שלשיטת הסתם שהוא הטור (שם) והתוס' (שם ד"ה אבל) והרא"ש (סימן ל"ה) בשם רשב"ם וכו"ה בסמ"ק (סימן קצ"ט) ניכר מזה שסתמו דבריהם בכל כה"ג ישראל שלקח מנכרי ולא טבל והשאל לישראל אחר הן שלקחם הראשון לסעודה או לסחורה מתחייב השני בטבילת כלים ואינו כשואל ישירות מן הנכרי ק"ו שאם קנה אותם השני מן הראשון שחייב.

והשבתי שאי"צ להטביל הכלים באי אפשר אחרת והנח לשאר ישראל במנהגם, ובשביל לבסס את דברינו שלכאורה היפך ההלכה הכמעט ברורה והסתכלות ראשונה בש"ע. הנה יש להבין שבתוס' (שם) זכרו הטעם דמחוייב בטבילה בנותן לגוי ולוקח ממנו בחזרה כיון שנקרא שם הכלי על העכו"ם יעו"ש. משמע שאם אין שמו עליו הוא לא כמעשה שהיה בכלי מדין ואינו חייב בטבילה והוא הגורם כמו נותן כלי לאומן או ממשכן הכלי לעכו"ם וחזר ופדה שא"צ טבילה, והכל מטעמא דירושלמי (סוף ע"ז) דטבילת כלים הנקחים מהעכו"ם לפי שיצאו מטומאת העכו"ם ונכנסו לקדושת ישראל, היינו משום מעלה נגעו בה, נמצא כל שחל על הכלי שם העכו"ם אע"פ שלא נשתמש בו לעצמו וכגון חדשים חייב בטבילה וכמ"ש בתלמוד דידן (ע"ז שם) ובש"ע (שם ס"א).

וע"פ הבנה זו ניכר שגם במידה ומכר הכלים לעכו"ם בערב הפסח נראה שאי"צ לחזור ולהטביל הכלים, דלעולם שם העכו"ם לא היה על הכלים, ואף לא ראה או נגע בהם עד כדי שצריך להוציא מטומאת העכו"ם לקדושת ישראל, א"כ ענין ההבדלה נעשה בשביל ענין החמץ ותו לא.

זאת ועוד שניכר במהות המכירה לזמן קצר באפשרות לחזור ולקנות ממנו מיד במוצאי החג או בפקיעת המכירה מאליה, שכל היסוד במכירה אינו לכלי סעודה ככלי מדין, אלא לסחורה, וכעין פרקמטיא, וכולם יודעים שהנכרי לא יבוא ויקח הכלים מא' מישראל וישתמש בהם לצורכו ואף הנכרי בעצמו לעולם לא היה במחשבה אצלו כן וע"ד הכי נעשה כל המכירה, והכל כהערמה להציל מחמץ ולא